

עונג שבת ז"א

אור החיים הקדוש

סיפור תואם לפרשה | מאת ר. סעדה

r325575@gmail.com

חידוש מתורת רבינו

יסוריו של רבנו

ומדי דברנו בעניין שמחת הייסורים, ראוי להזכיר על קצה המזלג את הייסורים שהיו מנת חלקו של רבנו

בימי חייו של רבנו, תורתו הייתה נלמדת בכל רחבי מרוקו ומחוצה לה, גם בימנו אנו, אין יהודי שלא שמע את שמעו של רבנו הקדוש, והתבשם מתורתו המתוקה, קשה לשער, שכל תורתו וחידושו נכתבו תוך ייסורים קשים משאול, רדיפות מבית ומחוץ ותלאות ונדודים בלתי נגמרים...

בספרו "חפץ ה'" מצהיר רבנו שכל מה שלמד בחייו, נבע אך ורק מאהבת ה' ומחשק התורה שבערו בקרבו, ולא מתנאים נוחים סביבו. נשמע מדבריו שממש מיום הולדתו סבל צרות רבות, לא רק מאויבים רחוקים שקמו עליו, אלא גם מאנשים קרובים שהחשיבם לדורשי טובתו.

אלו היו חייו, גם כשהיה סמוך על שולחן חותנו, לאחר תקופה קצרה, כבר שבע מרורים, חותנו, רבי משה הנגיד, נרדף באופן אישי על ידי מולאי איסמעיל, מלך מרוקו הזכור לשמצה. הוא הטיל עליו קנסות שונים ומשונים וגזרות אכזריות. מספר פעמים אף גזר עליו עונש מוות, כשהוא חוזר בו ברגע האחרון.

כשנפטר רבי משה הנגיד לבית עולמו, התלאות והרדיפות שאפפוהו כמו 'עברו בירושה' למשפחת רבנו, יהודים רבים שהמתינו לפטירתו של רבי משה, ניגשו לבית הדין והגישו תביעות כנגד יורשיו, בה בעת שגם בית המלוכה לטש עין לשארית ירושתו.

הצרות שלא פסקו, והרדיפות הקשות, במיוחד מאנשים חשובים ונכבדים, ציערו את רבנו מאוד, בספריו הוא מתבטא בכאב רב על מצבו בשנותיו האחרונות לחיי חותנו, ובמיוחד לאחר פטירתו.

ידוע על כמה דיני תורה שהתנהלו לאחר פטירת רבי משה הנגיד, כאשר יורשיו [ביניהם רבנו ומשפחתו] היו הנתבעים, אכן, רבי משה הנגיד לא הוריש לרבנו הון שיבטיח את מנוחתו ושלוותו, להפך - תביעות מתביעות שונות השתרגו על צווארו, ואף על פי כן, ישב רבנו והתמיד בתורתו...

רבנו פשפש במעשיו, כדי לנסות להבין מדוע באו עליו צרות אלו, לאחר חשבון נפש עמוק ומדויק, הגיע למסקנה כי משמיים רומזים לו לעזוב את אדמת הניכר, ולעלות לארץ ישראל, מסעו הארוך לארץ הקודש היה מלווה בסכנות עצומות, שהתרגשו על קבוצתם פעם אחר פעם, ובדרך נס ניצל רבנו שוב ושוב.

ואף על פי כן ולמרות הכול, תורתו של רבנו שגורה על לשונו, וקולמוסו לא מש מידו, **תורה שלמד באף, היא שעומדת לנו ותעמוד עד סוף כל הדורות.**

(נר המערבי: עמ' נה-סג. באור החיים: עמ' 79)

איך אפשר לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה?

וְאַתָּה הַקָּרֵב אֵלַיךְ אֶת אֶהְרֹן אֲחִיךָ וְאֵת בְּנָיִי אֹתוֹ מֵתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֵנוּ לְךָ אֶהְרֹן נָדָב וְאֵבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאַיִתְמָר בְּנֵי אֶהְרֹן:

שואל רבנו הקדוש מדוע אמר הכתוב **וְאַתָּה**, הרי משה רבנו היה עומד ומדבר עם ה' עד לרגע זה ולמה הוצרך להדגיש ולומר **וְאַתָּה**? ועוד יש להבין מדוע אמר הכתוב לשון הקרבה הרי היה יכול לומר בלשון לקיחה 'ואתה קח אליך' או בלשון הבדלה 'ואתה הבדל את אהרון אחיך', וגם יש להבין מדוע אמר הכתוב: **וְאַתָּה הַקָּרֵב אֵלַיךְ**, הלא ההקרבה הייתה לצורך עבודת ה', וכמו שאמר בהמשך **לְכַהֵנוּ לְךָ** ולא למשה, והיה צריך לומר **וְאַתָּה הַקָּרֵב אֶת אֶהְרֹן אֲחִיךָ** בלי תיבת **אֵלַיךְ**?

מתרץ רבנו הקדוש, על פי מה שאמרו חז"ל (שם"ד ג. ט.) שמתחילה הייתה הכהונה מיועדת להיות למשה, ומכיוון שמשם סירב ללכת בדבר ה' להיות שליח לגאולת עם ישראל מפני ענוותנותו, ואחר כמה פעמים שהתמיד בסירובו ללכת, חרה אף ה' בו והסיר ממנו את הכהונה באומרו: (שם"ד ג. ט.) **וַיַּחַר אֶף ה' בַּמִּשָּׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֶהְרֹן אֲחִיךָ הַלֵּוִי**, ודרשו חכמינו שהרי ידוע לו שאהרון לוי כמוהו ומה בא ה' לחדש לו בזה, אלא שרצה ה' לומר לו - **הֲלֹא אֶהְרֹן אֲחִיךָ הַלֵּוִי**, שהיה צריך להישאר לוי ואתה היית עתיד להיות כהן, ובסירובך נגזר עליך להישאר לוי ואהרון קיבל את הכהונה במקומך.

ועל פי זה יש לבאר את הפסוק בפרשתנו שלכן אמר לו ה' - **וְאַתָּה**, פירוש - לא בגלל שאני מצווה אותך למנות את אהרון לכהונה, אלא גם אתה מצד עצמך **הַקָּרֵב אֵלַיךְ אֶת אֶהְרֹן** במקומך ותעשה זאת כאילו אתה חפץ בו, ומה שאמר בלשון **הַקָּרֵב** שהוא לשון קורבן, שזהו בשבילך במקום קורבן לכפרה על אשר העזת פניך לסרב לה' לשלח אותך, ומה שאמר **אֵלַיךְ**, שההקרבה הזו היא לתועלת שלך, שבוה שאתה מקרב את אהרון אחיך ונותן לו את גדולה שהייתה אמורה להיות לך בזה מתכפר לך חטאך ואין לך קורבן גדול מזה.

ומבאר עוד רבנו הקדוש, שמהמילים: **הַקָּרֵב אֵלַיךְ** - יש לרמוז יסוד עצום והוא שנשמת האדם יונקת את כל חיותה משורש הקדושה השייך לה, דרך ענפי הקדושה, שהם חוקי התורה ומצוותיה, וכל מצווה ומצווה מעבירה את חיות הקדושה לחלק אחר מהנשמה, וברגע שהאדם חוטא ופוגם באיזו מצווה ממצוות התורה, מיד נפגם חלק מנשמתו הקשור במצווה זו, ומתרחק משורש חיותו שעובר דרך שם. וככל שהאדם גדול יותר, ויניקתו מהקדושה רבה יותר - ממילא הפגם הפוגם את נשמתו על ידי חטאו הוא גדול יותר.

והנה, משה רבנו עליו השלום כשנתווכח עם ה', ולא רצה ללכת מיד לשלח את עם ישראל, פגם באיזה חלק מחלקי נשמתו והרחיק אותה משורש חיות הקדושה המשפיע לה. ואף שה' הענישו על כך, שהודיע לו שהוא מעביר את הכהונה ממנו לאהרון - עם כל זה עדיין לא נתקנה נשמתו בכך, כיון שכל עוד שלא התחיל אהרון לעבוד בעבודת המשכן וממלא לא נתקיים העונש בפועל, עדיין נשאר הפגם במקומו, והחלק המרוחק שבנשמתו נשאר בריחוקו. ולכן תתה כשהתחיל אהרון לשמש בפועל ונתקיים העונש במלואו, הודיע ה' למשה ואמר לו: **וְאַתָּה - הַקָּרֵב אֵלַיךְ - אֶת אֶהְרֹן אֲחִיךָ**, והיינו שעם כניסת אהרון ובניו לתפקיד, בזה יתקרב החלק שהתרחק משורש נשמתך על ידי החטא, ורצה ה' להודיעו כי זה הוא תיקונו.

ולפי זה אומר רבנו הקדוש, ניתן להבין יותר את דברי המשנה בברכות (טז.) שאומרת: 'חייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה', ופירשה הגמרא, שמה שאמר התנא 'כשם' - הוא לומר שחייב לברך על הרעה בשמחה ממש כמו שהוא מברך על הטובה. ולכאורה הדבר קצת רחוק מלהבינו, הרי איך יברך אדם בשמחה על דבר שמצער אותו ומרע לו? אבל לפי הדברים המבוארים כאן יובן הדבר, כיון שהרעה באה על האדם כתוצאה מכך שחטא והרחיק את נשמתו ממקור חיותה, **שאינו לך רע ומר יותר מעוזבו את ה' אלוקיו** (כלשון רבנו הקדוש), ועל ידי הייסורים הוא מתקן את החטא ומחזיר בחזרה את חלק נשמתו שנתרחק לשורש - ואין לך שמחה גדולה מזו.

{פרק כח פסוק א}

מכירת ספרי 'אור החיים הקדוש' במחיר מסובסד

בבני ברק לפרטים 0527141964

הגלו מוקדשי ל"ג אברהם הקיף ה"ד, ול"ג אברהם בתבת שבע ע"ה

ע"י עסק התורה לשמה נקרב את הגאולה

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליהם שָׂמֶן זֵית זָךְ כְּתִית לְמָאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד: **רבנו** הקדוש מפרש את הפסוק בדרך רמוז על פי מאמר שהובא בוהר הקדוש: ... שהיה ידו האבות הקדושים נגאלו עם ישראל מכל שלוש הגלויות שגלו, ומכל אחד מהם נגאלו בזכות אחד: מגלות מצרים נגאלו בזכות אברהם אבינו, מגלות בבל נגאלו בזכות יצחק אבינו, ומגלות יון נגאלו בזכות יעקב אבינו, ומגלות הרביעית גלות אדום שבה אנו נמצאים כעת, עם ישראל יגאלו בזכותו של משה רבנו. **ואומר** רבנו הקדוש, שהגלות שלנו מתארכת מכיוון שהתורה נקראת על שם משה כמו שנאמר: (מלכים ב' ט"ז) 'זָכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עֶבְדִּי - וְכַל עוֹד שֹׂאֵין עִם יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בתורה ובמצוות, אין משה הפך לגאול עם הבטלים מן התורה.

ועל פי זה יש לפרש את כוונת הפסוק: 'ואתה תצוה את בני ישראל', על דרך מה שנאמר (תהלים קמ"ג) 'כִּי מִלְאָכָיו יִצְוֶה לָךְ' שהוא לשון צוואת וליווי - שמשך רבנו יתלווה ויתחבר לעתיד לבוא עם בני ישראל לגאולם, והתנאי לזה הוא על פי המשך הכתוב: 'ויקחו אליהם שָׂמֶן זֵית זָךְ', כלומר אימתי עם ישראל יזכו ש'אתה תצווה' אותם ותוציאים מהגלות, כשייקחו אליהם שמן זית זך, והכוונה היא לתורה שנמשלה לשמן, מה השמן מאיר לעולם, כך התורה מאירה לעולם.

הוסיף לדקדק ולומר ששמן זית זה צריך להיות 'זך' בלא שמרים, דהיינו שלימוד התורה צריך להיות זך ונקי שלא תהיה בו תערובת של לימוד שלא לשמה, או לימוד על מנת לקנטר ולהתגדל, שכל אלו שמרים של השמן, וכמו השמרים הנמצאים בשמן, מעכירים ומקלקלים אותו, כך לימוד התורה שלא בכוונה טהורה הוא עכור, ועל כן עם ישראל צריכים לדקדק שתורתם תהיה מזוהרת וטהורה ורק כך יזכו לגאולה שלימה.

הוסיף עוד הכתוב ואמר: 'כְּתִית' לרמוז לנו בזה שארץ לעסוק בתורה ולכתת ולכתוש את הגוף והכוח בשבירת התאוות והחומריות על מנת לקנותה, וכמו שדרש ריש לקיש (בבבא מציעא ט"ז) מהפסוק: (מלכים ב' ט"ז) 'זאת התורה הזאת' - שאין דברי תורה מתקיימין אלא בני שממית עצמו עליה.

וסיים הכתוב ואמר: 'לְמָאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד', שעל ידי עסק התורה עם ישראל יאירו ויעלו את השכינה המכונה 'המאור הגדול' מן הגלות ולא תשוב לדאבה עוד, ויהיה ה' לאור עולם, כמאמר הכתוב: (ישעיהו ס"ג) 'כִּי ה' יִהְיֶה לָךְ לְאוֹר עוֹלָם וְשִׁלְמוֹ יָמֵי אֲבָלָךְ'.

(פרק כו פסוק כ)

ילדים בזכות פתיחת השיעור

הצדיק לא נשאר חייב למי שפועל עבורו

אנחנו נשואים כבר 5 שנים, אחרי שנתיים של נישואים שניסינו לחבוק בן זכר ולא צלח לנו, עברנו לתהליכים פרואיים. במשך שנתיים אלה התרוצצנו והלכנו ממקום למקום עד שהבנו שאנחנו הולכים שולל.

סיפורי ישועות על האור החיים' הקדוש שמעתי כבר בבחורתי בישיבה, על כאלו שהיו תקועים בשידוך וזכו לישועה בזכות לימוד האור החיים' וכן כאלו שהיו זקוקים לילדים ונפקדו, ועוד כהנה וכהנה... אבל במציאות כל הזמן דחיתי הצידה את הידיעה הזו ולא עשיתי איתה משהו בפועל!

יום אחד פנה אליי מר שמנצא עמוק בפעילות עבור תורת האור החיים' הקדוש, ואמר לי: "אולי תפתח שיעור בבית להפיץ את התורה של רבינו הקדוש" אמרתי לו: "כן אתה צודק", אבל זה ברח לי מהראש.

שבת אחת, התארחתי אצל ההורים ונזכרתי בזה, פניתי למשפחתי ושאלתי "מי רוצה לתרום ספרים לשיעור באור החיים?" ובאמת שבוע לאחר מכן, פרשת חיי שרה תשפ"ג, בליל שישי נערך שיעור בביתנו, בישראל צ'ולנט ובאו כמה חברים מהכולל, וכך המשכנו ב"ה בשבועות שלאחר מכן.

האמת שהיצר הרע לא פראייז ובמשך תקופה הוא ניסה אותי והיה ימי חמישי שאני יעבתי סביב השולחן ומחכה לחברה ואף אחד לא הגיע, וכמעט שהתייאשתי. ובכל זאת המשכנו בכל הכוח ותמיד בסופו של דבר השיעור היה מלא.

והאמת שהסיפור המרגש רק מתחיל כמעט שבוע אחרי שהתחלתי שיעור בבית נפל לי התפילין של ראש מה שלא קרה לי מעולם, הגעתי הביתה וכמשיח לי תומי סירפתי לאשתי שהתפילין נפלו וצריך לשלוח אותם לתיקון, אשתי לחצה שאם כבר שולחים לתיקון תבדוק אותם על הדרך, אני חשבתי שאין צורך בבדיקה, שכן נבדקו שנה שעברה, אבל בכל זאת הקשבתי לה ושלתתי אותם גם לבדיקה. הבודק מתקשר אליי ואומר לי - אתה לא מאמין התפילין שלך פסולות לחלוטין כל פרשיות ראש האותיות מחולקות, כמובן שמיד הזמנתי תפילין חדשות...

המשך בעז"ה בשבוע הבא

פתגם לחיים

נאמר בירמיה (ב, יט) 'תִּשְׁרֹף רָעָתְךָ - כִּי החטא בעצמו הוא יפרע פעושהו, כי אחיזת הרע היא עצמה תאבד אוהביה ושונאי הקדושה, ודבר זה יהיה לבן דעת לפקוח עיניים עורות לשנוא בחינת הרע ולהאזוב עדרגת הקדושה אהבת הטוב בפה שהוא טוב. {אור החיים שפוט פרק לב פסוק כ}

העלון מוקדש - להצלחת עם ישראל ולגאולה השלמה, ולרפואת שמעון בן ספיר שרה, ספיר שרה בת גיט, אברהם בן מרים, תנה בת גרציה, מיכאל בן ברוריה שרה, שמעון בן לבנה, שירה בת ספיר שרה, אלישבע בת אביגיל, מרים בת גלדים, דוד בן גרציה, חיים ישראל יעקב בן יפה, ישעיהו בן מרים, יהודה דוד בן מרים, יהודה דוד בן מרים, רחלי בת שרה, רותית אפרת בת חזיה אמירה, נסים בן סימ, אביש בן אורטל, רועי אליאסף בן ליאת, סמדר חתואלי בת מאירה, טליה מרים בת דינה, עוזיאל בן יפה לרפואה זיווג והצלחה. לזיווג הגון ישראל בת גיט, יעקב חיים בן יעל, קרן נועה בת יעל, קרן זיווג, אוסנת, חני, בנות ציפורה, אריאל בן ציפורה, שחר בת איריס, רותי בת תנה, הודיה בת אילת, רויאל רז בן נורית, שחר בת איריס, תהילה בת רותי. זרע בר קיימא לעמוננד בן אביעד, יוסף חיים בן דורית ואלישבע בת פנינה שרה, ישראל בן יעל, יחיאל דוד ועטרה, ישראל מאיר בן יעל, ויעל בת מרים. לחזרה בתשובה יוסף בן אודליה. להצלחה בכל וכן לרפואה ליהודה אילה אהרון שמעון וחמיר-עובדיה, יוסף נעים וכל בני ביתו, יעקב חיים בן יעל, דליה אילה בת רות, אליהו בן רותית אפרת, יעל בת מול, שלמה פריץ בן שולמית וכל בני ב"ב, יצחק בן עטר וכל בני ב"ב, אדם בן רותית ושיחור בשלום, נהוראי לוי בן חגית ושיחור מהשכ, שלמה רפאל בן יובנד, רותי מלכה בת גוליה, יעל בת מרגלית ומשפחתה. לע"נ הרב שמעון בן אסתר זצ"ל, חיים יעיש בן עישה, מרים בת מול מסעודה, גרציה בת רחל, סמדר שמחה בת רות, אילנה בת רינה, שמעון בן לאור, מיה בת שושנה, חיה בת גינה, יחזקאל בן מרים, צבי בן מרים, יוסף בן מסעודה, משה בן עליזה, עליזה בת מול טוב, אשר מסעוד בן זהה, אילן בן לידיה, ראובן בן עליה סריץ, רבי אליהו בן רחמון, מאיר זקינו בן שליכה.

תרצה לפתוח שיעור אור החיים בישיבתך?
נשמח לסייע לך:
052-7636252

הקדשה מרכזית נא ללמוד ולהתפלל לע"נ ר' שמעון בן רזלה זצ"ל
העלון מוקדש לרפואת ולחזרת ר' יצחק בן איה

לכולל 'אור החיים' ליל שישי
ההורים תרומות להחזקת אברכים. עלות החזקת אברך לחודש 200 ש"ח ניתן להעביר שמות לברכה.
לפרטים - 0527149157

השקעה שלא תוכל לסרב לה
מניית חיים בתורת רבנו האור החיים' הקדוש. בכל 100 ש"ח שאתה משקיע אתה זוכה בכ-1000 יהודים שילמדו בזכותך בתורת רבנו חיים בן עשר זצ"ל. 100% זכוי הרבים!!!
לפרטים: 052-7149157

ספרי האור החיים במחיר עלות לפרטים - 0509779090.

הלקיים	שם הספר
5	שולחן השבת עם אור החיים
10	אור החיים המבואר
5	אור החיים המבואר
5	אור החיים המשולב
1	אור החיים במסכת ר"ן הימני
1	ראשון לציון על מצילות א"ל על ה'נ"ך
2	מספרי אור החיים
1	בי המעריב
3	סרי תואר
6	ראשון לציון
1	סידור עם פירוש אור החיים
2	אור החיים מאיר
1	אור החיים לשולחן שבת